

Yttrande angående brand i motorvagnsätt modell X nr. xxx den xx-xx-xx, på stationsområdet i X-stad, där vagnen stod nattparkerad. Undersökning vid SJ:s vagnhall i Z-stad den yy-yy-yy klockan 13.30. Motorvagnsättet stod uppställt i X-stad, den xx-xx-xx, över natten när branden inträffade inne i kupétrymmet.

Primär brandplats: Branden har startat i direkt anslutning till ett passagerarsäte intill fönster. Stolens dynor är helt uppbrända, branden har också spridit sig till intilliggande passagerarsäten. Mellan stolen och väggen sitter en värmekamin, vilken täcks av ett kaminskydd av plåt. Ovanför kaminskyddet, ca en decimeter, hänger det en bunt med plastpåsar för skräp. Arrangemanget finns vid samtliga fönsterplatser.

Värmekaminen har enligt uppgifter tre olika inställningslägen, 37%, 75% och 100%. I normaldrift, d.v.s. automatkläge, utnyttjas endast 75% av märkeffekten, vilket skulle vara liktydigt med en temperaturinställning av 27 grader. Vid aktuellt tillfälle var värmekaminen inkopplade på automatikdrift. Vid den undersökning som utförts av tillverkaren har inte något driftfel upptäckts på värmekaminen. Vid det värmetest som utfördes mättes temperaturen 1 mm ovanför kaminskyddet. Vid normal drift skulle temperaturen då vara drygt tjugo grader, aldrig över trettio. Forcerad värme, med värmevredet i maxläge 3, blev temperaturen ca 100-110 grader efter 15 minuter. 135 grader uppmättes efter 1,5 timmes forcerad värmning. Som plastpåsarna hänger skulle således inte en antändning vara möjlig vid ovanstående temperaturer.

Utvärderingen av testet kommenteras enligt följande: Detta kan så gott som uteslutas att fel i själva elementet eller styrningen av detta har orsakat branden. Däremot kan inte uteslutas att brännbart material som legat på kaminskyddet tagit eld. Polisens tekniker i X-stad, som också undersökt brandplatsen, utesluter inte möjligheten av en skadegörelse genom en brandanläggelse utifrån. Enligt den utredningen kunde fönstret vid den primära brandplatsen ha öppnats utifrån, varefter någon kastat in ett brinnande föremål vilket hamnat på stolsätet. Motorvagnsättet stod sannolikt också vid en perrong på X-stads station, varför möjligheten att nå upp till och öppna kupéfönstret inte var speciellt svårt.

Räddningsinsatsen den xx-xx-xx klockan 04.46: X-stads räddningstjänst anländer till platsen klockan 04.54, de begär omedelbart jordning av vagnen innan rökdykarna går in. Klockan 05.11 rapporteras att branden i tågkupén är släckt. I sin kommentar i insatsrapporten skriver räddningsledaren: Efter avsläckning och utvädring, klockan 05.55, övertas ansvaret av personal från SJ. Fönstren på denna typ av tåg går att öppna utifrån, en uppgift som vi fick reda på efter insatsen. Detta gör det möjligt för sabotage utifrån. Svårt med dörrarna då vissa av dem inte går att öppna inifrån när strömmen är bruten, vilket gör att vi kan bli instängda.

Brandplatsundersökningen den yy-yy-yy vid SJ:s vagnhall: Av brandskadan att döma så har branden pågått i över en timma innan släckinsatsen påbörjas. Med ledning av de uppgifter som framkommit vid undersökningen av de aktuella kaminen, och av de temperaturer det handlar om, torde vi helt kunna utesluta vare sig upphängda plastpåsar eller närliggande stolsäte har antänts av värmestrålningen från värmekaminen. Om den relaterade maxtemperaturen förelegat, ca 130 grader under ett flertal timmar, kan man naturligtvis inte helt utesluta att något brännbart som legat direkt mot kaminskyddet har antänts. För ett antal år sedan hade vi en liknande brand i en vagn som stod uppställt vid Z-stads central. Det visade sig dock vara nattgäster som antingen av våda eller medvetet anlagt branden. Man måste helt enkelt räkna med objudna nattbesök, speciellt i tider då de hemlösas antal inte är försumbart. Jag tycker att det mesta talar för att branden har anlagts, uppsåttligt eller av våda. Vis av skadan bör man således se till att de aktuella fönstren inte kan öppnas utifrån. Vid olyckor där räddningstjänsten medverkar kan vi ändå ta oss in genom dessa fönster. Dessutom tycker jag att dessa uppställda personvagnar bör utrustas med ett

brand- och inbrottslarm. Larm som nattetid är anslutet till antingen SOS-Alarm eller till egen organisation, en åtgärd som tekniskt går att lösa.

Mellan stolen och väggen sitter en värmekamin, vilken täcks av kaminskyddet av plåt.

